

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Entegrasyon İçin Girişimcilik Kapasitelerinin İyileştirilmesi Projesi

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bakan Yardımcısı Sayın Çetin Ali Dönmez himayelerinde, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Sayın Büyükelçi Christian Berger ve ICMPD Genel Müdürü Sayın Michael Spindelegger katılımları ile gerçekleşecek olan “Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Entegrasyon İçin Girişimcilik Kapasitelerinin İyileştirilmesi Projesi” dijital açılış toplantısına katılımınız bizleri onurlandıracaktır.

Yer: Zoom

Tarih: 03.06.2020 16.30-18.30

Lütfen 02.06.2020 tarihine kadar kayıt olunuz.

KONSEPT NOTU

ENHANCER, Türkiye'de geçici koruma altında olan Suriyeli mültecilerin istihdam imkanlarını arttırıp yaşam koşullarını iyileştirmek suretiyle onların sosyo-ekonomik katılımına katkıda bulunmayı amaçlayan *Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve ICMPD tarafından yürütülen* bir projedir. ENHANCER, geçici koruma altında olan Suriyeli mülteciler ve yerel toplum içindeki potansiyel girişimcilere ileri seviyelerde beceriler kazandırmayı, onlar için iş bağlantıları geliştirmeyi, sosyo-ekonomik ahengin tesisini ulusal, bölgesel ve yerel aktörlerinde de katılımıyla hedefleyen, somut sonuçlara odaklı, kapsamlı, yenilikçi bir projedir. Projenin 48 ay boyunca 11 vilayette (İstanbul, Şanlıurfa, Gaziantep, Adana, Mersin, Bursa, İzmir, Ankara, Konya, Kayseri, Hatay) faaliyet göstermesi amaçlanmaktadır. Geçici koruma altında olan Suriyeli mültecilerin girişimcilik ekosistemine dahil olmasını sağlayarak, yerel toplumun sahip olduğu potansiyeli daha da arttırması projenin odak noktasıdır.

Türkiye'de Gelişen Göç Kalıpları

Asya ve Avrupa'nın kesiştiği noktada bulunan Türkiye konumu sebebiyle, zamanla göçmenler ve mülteciler için geçiş ülkesine dönüşmüştür. Bu değişimi görünür kılan, 2011'de başlayan Suriye'deki iç savaştır.

Bugün Türkiye, üç buçuk milyondan fazla Suriyeli ile dünyanın en büyük mülteci nüfusuna ev sahipliği yapmaktadır. Göçmen sayısındaki bu keskin artışın Türkiye'ye sosyal, iktisadi ve siyasi etkilerinin olması kaçınılmazdır.

Türkiye'nin geliştirdiği göç yönetim sistemi politikaları ve artan kurumsal müdahale kapasiteleri sayesinde Suriyeli mültecilerin ev sahibi toplum ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri bugün nispeten hafifletilmiş olsa da, göçmenlerin sosyo-ekonomik entegrasyonu sorunu canlılığını korumaktadır. Bu doğrultuda, göçmenlerin ve özellikle geçici koruma altındaki Suriyelilerin ev sahibi topluluklara sosyo-ekonomik uyumunu ele alan, verilere dayalı ve kapsayıcı göç politikaları, Türkiye'nin kalkınma çabalarına katkıda bulunacaktır.

Türkiye Hükümeti ile ICMPD Ortaklığı

ICMPD, Türkiye'nin konu ile ilgili politika girişimlerini desteklemek amacıyla ülkedeki göç ve mülteci kalıplarını ele almak için teknik yardım sağlamaktadır.

Göç Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün kalkınmaya duyarlı ve tutarlı bir göç politikasının geliştirilmesi ve uygulanmasını desteklemeyi amaçlayan “Sessiz Destek - Kalkınmaya Duyarlı ve Tutarlı Bir Türk Göç Politikası Çerçevesinin Desteklenmesi” projesi ve “Türkiye'de Kalkınmaya Duyarlı Göç Politikalarının Uygulanması”- SIDEM projesi, entegre, kanıtla dayalı ve kalkınmaya duyarlı göç politikaları tasarlamayı ve uygulamayı, göçün Türkiye'deki coğrafi bölgeler üzerindeki etkilerine dair veriler elde etmeyi hedeflemiştir. Ayrıca, bu projelerin tamamlayıcısı olarak SUMMIT projesi, hem bölgesel hem de merkezi düzeyde yerel paydaşlar tarafından uygulanan entegrasyonu güçlendirme girişimlerini sürdürmektedir.

Bu projelerden edinilen tecrübelerden yararlanan ENHANCER projesi, ICMPD'nin politika geliştirme ve uygulama desteğini özellikle girişimcilik, girişimcilik ekosistemi ve politika tasarımına odaklanarak ölçeklendirmektedir. Proje özellikle geçici koruma kapsamındaki

Suriyelilerin Türkiye'deki yerel ev sahibi topluluklara sosyo-ekonomik katılımı için kapsamlı, yenilikçi ve kapsayıcı bir destek sunmayı amaçlamaktadır. Her iki taraf için girişimciliğin geliştirilmesi ve Türkiye'deki girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi projenin temel hedefleri arasındadır.

Dijital Çağda Göç ve Girişimcilik

İtalya Warwick Üniversitesi ve Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi Genel Müdürlüğü tarafından yapılan araştırmaya göre, yetenek havuzundaki çeşitliliğin yeni fikirlerin filizlenmesine, iş modellerinin geliştirilmesine imkân sağlaması sebebiyle, gelişmekte olan ülkeler gelişmiş ekonomilere oranla göçten daha fazla fayda elde etmektedir. Bu nedenle, göçün güçlü ekonomik büyüme sağlamada itici güçlerden biri olabileceği vurgulanmalıdır.

Modern dünyada benzeri görülmemiş göç dalgalarına, mülteci sayılarındaki artışa şahit olunurken, yeni ortaya çıkan dijital teknolojiler (örneğin yapay zeka, robotik ve blok zinciri) ekonomileri dönüştürmekte ve insanların çalışma biçimlerini değiştirmektedir. Ekonomisini rekabetçi tutmak, vatandaşları için nitelikli işler ve iyi gelir fırsatları yaratmak ve göçmenlerin yanı sıra geçici koruma altındaki kişilerin sosyo-ekonomik entegrasyonunu sağlamak için, Türkiye'nin gerekli yatırımları yapması, dijital dönüşümü hedef alan, uyumlu ve yenilikçi politikalar benimsemesi ve uygulanması gerekmektedir.

Göçün ekonomik çıktılarından göçmenlerin de adil bir şekilde faydalanmalarını sağlamak, buna göre politikalar geliştirmek kritik öneme sahiptir: 2015 yılında göçmenler küresel GSYİH'ya 6.4 Trilyon Dolar (%9.4'ün üzerinde) katkıda bulunmuştur.

Suriyelilerin kuracağı işletmelerin, bu işletmeler ihracatı hedefledikleri takdirde, yeni pazarlara erişme anlamında Türkiye ekonomisine yapacakları katkı potansiyeli oldukça yüksektir. Türkiye'deki Suriyelilerin sahip olduğu işletmeler toptan ve perakende, imalat, yiyecek ve içecek sektörlerinde hızla büyümüşür ve hâlihazırda işletme başına 10'a yakın kişiyi istihdam etmektedirler. Ayrıca, yerel ürünleriyle Türkiye'ye yeni pazarların kapısını açmakta ve bu sayede ihracat potansiyelini arttırmaktadırlar. Bu bulgular ışığında, Suriyeli işletmelerin potansiyele sahip olduğu açıktır, ancak aynı zamanda desteğe de ihtiyaçları vardır.

Dijitalleşme, göçmenlerin ve mültecilerin yeteneklerine ve kaynaklara erişimine bağlı olarak, çevrimiçi hizmetlerle ve özellikle geleneksel çalışma araçlarına erişim sınırlı olduğunda müşterilere hizmetleri bağlayan dijital platformlar aracılığıyla yeni pazarlara erişim fırsatları da sunmaktadır.

Bu tür fırsatlar, dijital girişimlerin hem mülteci/göçmenleri hem de ev sahibi toplulukları içerdiği ve onlara katılım fırsatları sunduğu takdirde etkili olmaktadır. Ortak noktaların, farklılıkların belirlenmesi ve gerekli kaynaklara erişimin sağlanması ile bu girişimcilik potansiyelinden faydalanmak ve onu geliştirmek mümkündür. Bunun içinse, kamu politikaları yoluyla iktisadi ve hukuki ihtiyaçların giderilmesine imkan tanıyan ortamın sağlanması gerekmektedir.

Dana Diminescu (Telekom Paristech Grande Ecole/Sosyolog) son 20 yıldır teknoloji ve göç arasındaki bağlantıyı araştırmakta ve göç ile teknoloji arasında sağlam bir bağ olduğunu vurgulamaktadır. Çoğu göçmen akıllı telefonlara erişebildiğinden, sanıldığı gibi çevrelerinden kopuk yaşamamaktadır. Sosyal medyanın nihai bilgi, bağlantı ve adaptasyon aracı olarak önemi büyüktür. Sosyal medyanın yoğun olarak kullanılmadığı göçmenlere yardım çalışmalarından

elde edilen sonuçlar bize, sosyal medyayı temel iletişim ve enformasyon kaynağı olarak kullanmak ile istenen faydayı sağlama arasında pozitif korelasyon olduğunu göstermektedir. Gerekli altyapının tesis edilmesi ve çözümlerin üretilmesi yoluyla göçmen toplumların ev sahibi ülkenin koşullarına adapte olması sağlanabilir.

Etkinliğin Amacı & Metodolojisi

ENHANCER projesinin lansman etkinliği, ilk gün gerçekleşecek tanıtım etkinliğinin ardından web seminerleri serisi olarak devam edecektir. Proje boyunca düzenlenecek eğitim seminerleri için de bir başlangıç etkinliği olarak kabul edilmektedir.

Etkinlikler, Türkiye bağlamında göç, dijitalleşme ve sosyo-ekonomik entegrasyon bağlantısına ışık tutacaktır. Dijital ekonominin temel itici güçlerini-yapay zeka, robotik ve bulut bilişim- ve bunların toplumların sosyal ve ekonomik kalkınması üzerindeki etkilerini incelemek, göçmenlerin ve mültecilerin ev sahibi topluluklara sosyo-ekonomik entegrasyonunu etkileyecek fırsatları ve zorlukları anlamak için kritik önem taşımaktadır. Bu nedenle konferans, ev sahibi topluluklar, göçmenler ve mülteciler için Türkiye'deki genel sosyo-ekonomik kalkınmayı güçlendirecek girişimcilik ve dijitalleşme politikalarını tartışmak için hükümet, özel sektör, uluslararası kuruluşlar ve girişimci topluluklardan düşünce liderleri ve uzmanlar ağırlayarak aşağıdaki 5 temel kapsamı ele alacaktır. Küresel ve yerel eğilimler ve girişimler vurgulanarak, kamu özel ortaklıkları ve özel sektör katılımı teşvik edilerek göçmenler ve mülteciler de dahil olmak üzere girişimcilik ekosistemi incelenecektir. Seminerlerin haftalık olarak dijital ortamda gerçekleşmesi planlanmaktadır.

- I- “Sosyo-Ekonomik Entegrasyon için İnovasyon ve Teknoloji Politikaları Çerçevesinde Ev Sahibi Toplulukları ve Mültecileri Desteklemek”
- II- “Dijital Ekonomi, Girişimcilik ve Göç”
- III- “Coronavirus Pandemi Döneminde Göç ve Girişimcilik”
- IV- “COVID-19 ve ICMPD Türkiye”
- V- Panellerin değerlendirilmesi ve Geleceğe Bakış

Konferans ayrıca teknolojinin uygulanması yoluyla sosyal uyum, girişimcilik ve geçim fırsatlarının güçlendirilmesine yardımcı olacak umut verici yerel ve uluslararası işletmeleri ve onların uygulamalarını sergilemeyi amaçlamaktadır. Örneğin, Merhaba Umut, Turkcell tarafından Suriyeli toplulukların Türk toplumuna entegrasyonunu desteklemek için temel dil eğitimine katkı sağlayan, onların geçim kaynaklarına ulaşmalarını sağlayacak temel bilgiler içeren Arapça ve Türkçe ücretsiz bir mobil uygulamadır. Öte yandan, göçmenleri ve mültecileri teknoloji ile güçlendirmeyi amaçlayan kâr amacı gütmeyen uluslararası platform Techfugees, tüm dünyada yaklaşık 18.000 yenilikçiden oluşan bir topluluğa dönüşmüştür. Küresel bir platform olarak, “mülteci için teknoloji” çözümleri ile sürdürülebilir bir ekosistem oluşturmak ve mültecilerin ve göçmenlerin teknoloji endüstrisine katılımını desteklemek için çalışmaktadır.

GELECEĞİ DÜŞÜNMEK: DİJİTALLEŞME, GÖÇ VE GİRİŞİMCİLİK
ENHANCER PROJESİNİN LANSMAN ETKİNLİĞİ

Taslak Program

03 Haziran 2020, Çarşamba

16.30-17.00 Açılış Konuşmaları

- ❖ **Dr. Michael Spindelegger**- Genel Müdür, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)
- ❖ **Christian Berger**- Büyükelçi, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu
- ❖ **Çetin Ali Dönmez**- Bakan Yardımcısı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

17.00-17.30 Giriş Paneli : “Dijitalleşen Dünyada Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Politika Çerçevesi ile Mültecilerin Entegrasyonunun Desteklenmesi”

Moderatör: **Tamer Kılıç**- Batı Balkanlar ve Türkiye Bölge Koordinatörü, ICMPD

- ❖ **Prof. Dr. Alexander Grit** - Profesör, Hanze Üniversitesi, Girişimcilik Merkezi ve Pazarlama Yönetimi Bölümü
- ❖ **Prof. Dr. Erol Taymaz** – Profesör, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İktisat Bölümü

17.30-18.15 Panel I: “Sosyo-ekonomik Entegrasyon için İnovasyon ve Teknoloji Politikaları Çerçevesinde Ev Sahibi Topulukları ve Mültecileri Desteklemek”

Moderatör: **Hakan Güldağ**, Genel Yayın Yönetmeni, Dünya Gazetesi

Konuşmacılar

- ❖ **Sare Aydın** - Milletvekili, TBMM
- ❖ **Gökçe Dervişoğlu Okandan**, (Doç. Dr.) Öğretim Üyesi İstanbul Bilgi Üniversitesi Teknolojide Girişimcilik ve İnovasyon YL Programı -LITE
- ❖ **Jason Gagnon**- Kalkınma Ekonomisti, OECD
- ❖ **Hakan Yurdakul**- Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi, T.C. Cumhurbaşkanlığı

18.15-18.30 Soru & Cevap

10 Haziran 2020, Çarşamba

14.00-15.15 Panel II: “Dijital Ekonomi, Girişimcilik ve Göç”

Moderatör: **Kerem Özdemir**, Teknoloji Editörü, Fortune Dergisi

Konuşmacılar

- ❖ **Mustafa Özçelik**- – T.C. Savunma Sanayi Başkanlığı, Siber Güvenlik ve Bilişim Sistemleri Grup Başkanı
- ❖ **Julie M. Zollmann** – Araştırmacı, Tufts Üniversitesi
- ❖ **Ozan Çakmak**- Özel Sektör ve Göç Programları Danışmanı
- ❖ **Didem Eryar Ünlü**- Köşe Yazarı, Dünya Gazetesi

❖ **Abo Khader Aquil**- Suriyeli Girişimci- RetajArt

15.15-15.30 Soru & Cevap

17 Haziran 2020, arřamba

14.00-15.15 Panel III: “Coronavirus Pandemi Döneminde Göç ve Girişimcilik”

Moderatör: **Barıř Ergin**, Editör, Sabah Gazetesi

Konuşmacılar

- ❖ **Asma Shabab**- Dijital Strateji Danışmanı, IBM Orta Dogu ve Afrika
- ❖ **Prof. Dr. Adil Oran**- Bařkan, ODTÜ Girişimcilik Araştırma ve Uygulama Merkezi
- ❖ **Dr. Oğuzhan Aygören**- Coronathon Türkiye Giriřimi Sözcüsü ve Boğaziçi Üniversitesi Girişimcilik Merkezi Direktörü
- ❖ **Sezai Hazır**- Müdür, Habitat
- ❖ **Hussam Eddin Tatari**- CEO, Tatari

15.15-15.30 Soru & Cevap

24 Haziran 2020, arřamba

14.00-15.15 Panel IV: “COVID-19 ve ICMPD Türkiye”

15.15-15.30 Soru & Cevap

1 Temmuz 2020, arřamba

14.00-15.15 Panellerin Değerlendirilmesi ve Geleceğe Bakış

15.15-15.30 Soru & Cevap